

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai

Izdoti saskaņā ar
Lauksaimniecības un lauku attīstības
likuma 5.panta ceturto un septīto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu šādiem pasākuma “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” (turpmāk – pasākums) apakšpasākumiem:

- 1.1. “Meža ieaudzēšana”;
- 1.2. “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana”;
- 1.3. “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”.

2. Projektu iesniegumus vērtē un atlasa, lēmumu pieņem un paziņo, kā arī atbalstu pieprasa saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020.gada plānošanas periodā.

3. Atbalstu piešķir saskaņā ar Komisijas (ES) 2014. gada 25. jūnija Regulu Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. Pantu. (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193/1).

3. Pasākuma īstenošanas vieta ir Latvijas lauku teritorija.

4. Atbalsta pretendents (turpmāk – pretendents):

- 4.1. apakšpasākumā „Meža ieaudzēšana” ir:
  - 4.1.1. fiziska persona – zemes īpašnieks;
  - 4.1.2. juridiska persona, kuras pamatkapitālā ir vismaz 50 procentu privātā kapitāla daļu un kura ir zemes īpašnieks;
- 4.2. apakšpasākumā „Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” un „Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” ir:
  - 4.2.1. fiziska persona – meža zemes īpašnieks;
  - 4.2.2. juridiska persona, kuras pamatkapitālā ir vismaz 50 procentu privātā kapitāla daļu un kura ir meža zemes īpašnieks;
  - 4.2.3. pašvaldība – meža zemes īpašnieks;
  - 4.2.4. pašvaldības kapitālsabiedrība, kas apsaimnieko pašvaldības īpašumā esošu meža zemi.

5. Atbalstu piešķir, ievērojot pretendenta izstrādātu un Valsts meža dienestā saskaņotu Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānu (1.pielikums).

6. Atbalsta apmērs šo noteikumu 1.punktā minēto apakšpasākumu īstenošanai ir noteikts šo noteikumu 2.pielikumā.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā „Meža ieaudzēšana”

7. Atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža atjaunošanu, meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem, pretendents darbības saskaņo ar vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentiem.

8. Viens pretendents plānošanas periodā var pretendēt uz atbalstu ne vairāk kā 10 hektāru platībā.

9. Apakšpasākumu „Meža ieaudzēšana” īsteno:

9.1. lauksaimniecības zemē:

9.1.1. visā zemes vienības platības kontūrā, kur auglība nav lielāka par 25 ballēm, un platības kontūrā, kur zemes auglība ir lielāka par 25 ballēm, nepārsniedzot divus hektārus;

9.1.2. erozijai pakļautā lauksaimniecības zemē (E2, E3);

9.1.3. lauksaimniecības zemē uz kūdras augsnēm;

9.2. krūmājos – zemē, kas nekustamā īpašuma valsts kadastrā uzskaitīta krūmāju grupā.

10. Atbalstu piešķir šādām aktivitātēm:

10.1. “Meža ieaudzēšana un kopšana”;

10.2. “Ieaugušas mežaudzes papildināšana un kopšana”.

11. Aktivitāti „Ieaugušas mežaudzes papildināšana un kopšana” īsteno zemē, kurā koku skaits ir lielāks par koku skaitu, kas atbilst mežaudzes kritiskajam šķērslaukumam, bet mazāks par koku skaitu, kas atbilst minimālajam šķērslaukumam.

12. Projektiem, ko īsteno teritorijā, kurā meža ieaudzēšana paredzēta atbilstoši īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plānam, nepiemēro šo noteikumu 9. punkta nosacījumus.

13. Apakšpasākumā atbalsta mistraudžu veidošanu un priežu tīraudžu veidošanu. Mistraudze ir mežaudze, kurā citu koku sugu piemistrojuma īpatsvars (koku skaits) mežaudzē ir vismaz 25 procenti.

14. Ieaudzējot mistraudzi, citu koku sugu piemistrojumu veido vienmērīgi vai grupās, kuru maksimālā vienlaidu platība ir 0,2 hektāri

15. Ieaudzējot mežu, saglabā savrup augošus kokus, koku grupas, rindas un alejas.

16. Atbalstu ieaudzētās mežaudzes kopšanai atbilstoši saskaņotajam Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānam var saņemt trīs reizes piecu gadu periodā.

17. Atbalsta intensitāte meža ieaudzēšanai un kopšanai ir 70 procenti no attiecināmo izmaksu summas.

18. Ja pretendents atbalstam piesaka vairākas lauksaimniecībā izmantojamās zemes vienības ar atšķirīgu zemes kontūru kvalitatīvo novērtējumu, kas ietilpst atšķirīgās kvalitātes ZMNot_290615; Ministru kabineta noteikumu projekts Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai

grupās, tad projekta atlases otrā kritērija punktu skaita noteikšanai aprēķina vidējo svērto zemes kvalitatīvo novērtējumu (V_{vid}) pēc šādas formulas:

$$V_{vid} = \frac{\sum (V_x * L_x)}{\sum L_x}$$

kur

V_x – x lauksaimniecībā izmantojamās zemes vienības kontūras kvalitatīvais novērtējums ballēs, kurā paredzēts ieaudzēt mežaudzi;

L_x – x lauksaimniecībā izmantojamās zemes vienības kontūras platība hektāros, kurā paredzēts ieaudzēt mežaudzi.

19. Erozijai pakļautās lauksaimniecības zemēs (E2 un E3) augsni sagatavo perpendikulāri slīpumam vai neveic mehanizētu augsnes apstrādi. Paugurainā reljefā izvēlas tādu augsnes sagatavošanas paņēmieni, kas neveicina augsnes eroziju.

20. Atbalstu meža ieaudzēšanai nepiešķir par:

20.1. Ziemassvētkiem paredzētu koku stādījumiem;

20.2. Īscirtmeta atvasājiem un ātraudzīgu koku sugu enerģētiskām plantācijām saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu;

20.3. plantāciju meža ieaudzēšanu, kurā koku skaits vienā hektārā ir mazāks par minimālo šķērslaukumu, kāds paredzēts normatīvajos aktos par koku ciršanu mežā;

20.4. meža ieaudzēšanu platībā ar slēgtām meliorācijas sistēmām;

20.5. meža ieaudzēšanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijās (*Natura 2000*)), izņemot, ja to pieļauj īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi vai dabas aizsardzības plāns;

20.6. meža ieaudzēšanu platībās, kas atzītas par bioloģiski vērtīgiem zālājiem pirms 2013. gada, kā arī pēc 2013. gada atzīti, par no lauksaimnieciskās darbības atkarīgiem Eiropas Savienības nozīmes daļēji dabīgiem zālāju biotopiem vai putnu dzīvotnēm (turpmāk – Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopi);

20.7. meža ieaudzēšanu īpaši aizsargājamajos biotopos un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs, kas noteikti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzību.

III. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā „Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana”

21. Atbalstu piešķir par meža atjaunošanu platībā, kurā atbilstoši Valsts meža dienesta atzinumam, ir konstatēts ugunsgrēks vai dabas katastrofa (vējgāze, vējlauze, sniega un ledus radīti postījumi), kuras dēļ mežaudze ir iznīcināta, tāpēc šajā platībā meža ir atjaunojams.

22. Atbalstu atjaunotās mežaudzes kopšanai atbilstoši Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānam var saņemt trīs reizes piecu gadu periodā.

23. Atbalsta intensitāte ir 100 procenti no attiecināmo izmaksu summas.

24. Veicot atbalsta apakšpasākumu, lai atjaunotu īpaši aizsargājamo biotopu vai īpaši aizsargājamās sugas dzīvotni, īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, pretendents Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānam pievieno sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinumu par atļauto meža atjaunošanas paņēmieni.

IV. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā „Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”

25. Atbalstu piešķir šādām aktivitātēm:

- 25.1. “Jaunaudžu retināšana un jaunaudžu retināšana ar atzarošanu”;
- 25.2. “Neproduktīvu mežaudžu nomaiņa saskaņā ar normatīvajiem aktiem par koku ciršanu mežā”;
- 25.3. “Valdošās koku sugas nomaiņa baltalkšņa sugu mežaudzēs no 30 gadu vecuma vai blīgznas sugu mežaudzēs”.

26. Retināšana šo noteikumu izpratnē ir savlaicīga un mērķtiecīga mežaudzes kopšana, lai palielinātu mežaudzes noturību un pielāgošanās spējas iespējamajām klimata pārmaiņām, kā arī nodrošinātu mežaudzes krājas pieaugumu un oglekļa uzkrājumu mežaudzē.

27. Atbalstu atbilstoši Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānam vienā mežaudzē piecu gadu periodā var saņemt:

- 27.1. par jaunaudžu retināšanu – ne vairāk kā divas reizes saskaņā ar ikreizējo plānu;
- 27.2. par jaunaudžu retināšanu ar atzarošanu – vienu reizi;
- 27.3. par paaugas retināšanu – vienu reizi;
- 27.4. par pameža pārveidošanu – vienu reizi;
- 27.5. par šo noteikumu 25.2. un 25.3.apakšpunktā minētās nomainītās mežaudzes retināšanu – trīs reizes.

28. Jaunaudzes retina līdz 10 gadu vecās baltalkšņu vai līdz 20 gadu vecās pārējo koku sugu mežaudzēs, kā arī vecākās jaunaudzēs, ja koku augstums nepārsniedz 10 metru.

29. Jaunaudzes retinot ar atzarošanu, nākotnes kokus atzaro priedes, egles, bērza un ozola jaunaudzēs, kuras atrodas tādos meža tipos kā lāns, damaksnis, vēris, gārša, slapjais damaksnis, slapjais vēris, slapjā gārša, šaurlapju ārenis, platlapju ārenis, šaurlapju kūdrenis un platlapju kūdrenis un kurās atzarojamo 500 koku vidējais augstums ir vismaz seši metri.

30. Atbalstu jaunaudžu retināšanai piešķir arī:

- 30.1. līdz 10 metru augstas paaugas retināšanai zem mežaudzes vainagu klāja, ja:
  - 30.1.1. mežaudzes šķērslaukuma vērtība ir lielāka par attiecīgās audzes kritisko šķērslaukumu, bet mazāka par minimālo šķērslaukumu;
  - 30.1.2. zem mežaudzes vainagu klāja augošo meža tipam atbilstošās koku sugas koku skaits atbilst atjaunotas mežaudzes kritērijiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža atjaunošanu, to vidējais augstums lapu kokiem ir sasniedzis vienu metru, bet skuju kokiem – vismaz 0,5 metrus, kā arī mežaudzes platība atbilst kopjamas jaunaudzes kritērijiem;
  - 30.1.3. plānotā darbība ir ietverta Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā, norādot mežaudzes šķērslaukuma vērtību un paaugu raksturojošus parametrus (plānā piezīme – aizpilda ar nepieciešamo informāciju) – kopjamo koku sugu sastāvu, vidējo augstumu, kā arī kopjamo platību (ha);
- 30.2. par pameža pārveidošanu teritorijās, kurās aizliegta kailcirte, ja:
  - 30.2.1. mežaudzes šķērslaukuma vērtība ir lielāka par attiecīgās audzes kritisko šķērslaukumu, bet mazāka par minimālo šķērslaukumu, tajā izveidojies biezs vai vidēji biezs pamežs;
  - 30.2.2. ja nepieciešams pēc pameža novākšanas veic meža dabiskās atjaunošanās veicināšanas pasākumus (augšnes apstrādi veic tikai priežu mežaudzēs uz sausajām minerālaugsnēm) vai atjauno mežu stādot vai sējot, ja to pieļauj attiecīgās teritorijas aizsardzību un izmantošanu regulējošie normatīvie akti, tā lai pēc pameža novākšanas zem ZMNot_290615; Ministru kabineta noteikumu projekts Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai

mežaudzes vainagu klāja augošo meža tipam atbilstošās koku sugas koku skaits atbilst 1/3 no atjaunotas mežaudzes kritērijiem atbilstoša koku skaita saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža atjaunošanu;

30.2.3. plānotā darbība ir ietverta Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā, norādot nevēlamo krūmu un koku sugu biežību (plānā piezīme – aizpilda ar nepieciešamo informāciju) un zem vainagu klāja augošo koku skaitu vai zem vainagu klāja plānotās atjaunojamās mežaudzes raksturojošus parametrus - sugu sastāvu, vidējo augstumu, kā arī pārveidoto platību (ha);

30.2.4. pretendents plānošanas periodā var pretendēt uz šo noteikumu 30.2. apakšpunktā minēto atbalstu ne vairāk kā 15 hektāru platībā.

31. Par pamežu šo noteikumu izpratnē uzskata krūmus un augšanā atpalikušos bērzus un baltalkšņus, kuri nevar veidot mežaudzi Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumu izpratnē. Pameža biežību nosaka izvērtējot pamežu raksturojošos parametrus, bet nepieciešamības gadījumā pameža uzskaiti var veikt, ierīkojot parauglaukumus. Pameža uzskaites principi un rādītāji noteikti šo noteikumu 7.pielikumā.

32. Atbalsta intensitāte jaunaudzju retināšanai un jaunaudzju retināšanai ar atzarošanu ir:

32.1. 70 procenti no attiecināmo izmaksu summas, ja līdz ar jaunaudzju retināšanu tiek izveidota vai saglabāta mistraudze, kurā citu koku sugu piemistrojuma īpatsvars (koku skaits) mežaudzē ir vismaz 25 procenti;

32.2. 60 procenti no attiecināmo izmaksu summas, ja līdz ar jaunaudzju retināšanu tiek izveidota vai saglabāta mežaudze, kurā citu koku sugu piemistrojuma īpatsvars (koku skaits) mežaudzē ir mazāk nekā 25 procenti

32.3. 70 procenti no attiecināmo izmaksu summas – retināšanai priežu mežaudzēs tādos meža tipos kā mētrājs, lānis, grīnis, slapjais mētrājs, viršu ārenis, viršu kūdrenis, mētru ārenis, mētru kūdrenis un damaksnis.

33. Atbalsta intensitāte paaugas retināšanai zem mežaudzes vainagu klāja ir 70 procenti un pameža pārveidošanai teritorijās, kurās aizliegta kailcirte - 70 procenti no attiecināmo izmaksu summas.

34. Atbalstu šo noteikumu 25.2. un 25.3.apakšpunktā minēto aktivitāšu īstenošanai (turpmāk – mežaudzes nomainīšana) 70 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas piešķir, ja nomainītās mežaudzes sugu sastāvs un koku skaits uz hektāru atbilst normatīvajos aktos par meža atjaunošanu noteiktajām prasībām.

35. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kur to atļauj aizsardzības un izmantošanas nosacījumi, mežaudzi nomaina zem vainagu klāja, saglabājot normatīvajos aktos par koku ciršanu noteikto mežaudzes šķērslaukumu. Atbalsta intensitāte ir 70 procenti no attiecināmo izmaksu summas.

36. Nomainot mežaudzi, vismaz piecus gadus saglabā vismaz 30 līdz 50 augtspējīgu koku uz hektāru (mežaudzes šķērslaukums ir mazāks par kritisko), priekšroku dodot koku sugām ar garāku dzīves ciklu. Saglabājamo koku skaitu un sugas norāda Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā.

37. Veicot mežaudzes nomainīšanu, attiecināmo izmaksu summa par retināšanu, ja retināšana nepieciešama mežaudzes ierīkošanas gadā saskaņā ar meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānu ir 307 euro. Retināšana ierīkošanas gadā veicama tikai meža ZMNot_290615; Ministru kabineta noteikumu projekts Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai

augšanas apstākļu tipos ar augstu augsnes auglību, par ko veicama atzīme Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā.

38. Veicot mežaudzes nomaiņu, lai atjaunotu īpaši aizsargājamo biotopu vai īpaši aizsargājamās sugas dzīvotni, īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, pretendents plānam pievieno sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinumu, ka šajā platībā mežaudzes nomaiņa ir pieļaujama.

39. Atbalstu mežaudzes nomaiņai nepiešķir par egļu tīraudžu veidošanu.

V. Pieteikšanās un projekta iesniegumu vērtēšanas nosacījumi

40. Pretendents personīgi vai elektroniska dokumenta veidā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu starpniecību Lauku atbalsta dienestā iesniedz šādus dokumentus:

40.1. projekta iesniegumu divos eksemplāros papīra formātā. Lauku atbalsta dienests vienu projekta iesnieguma papīra eksemplāru kopā ar apliecinājumu par projekta reģistrēšanu atdod pretendētājam (3.pielikums);

40.2. Valsts meža dienestā ne agrāk kā gadu pirms projekta iesnieguma iesniegšanas saskaņotu Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānu;

40.3. pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai;

40.4. meža īpašnieku kooperatīva (mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības) vai meža īpašnieku biedrības izsniegtu izziņu, kas izsniegta ne agrāk kā vienu mēnesi pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un kas apliecina, ka pretendents ir meža īpašnieku kooperatīva (mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības) biedrs vai reģistrēts biedrības biedrs, ja pretendents ir biedrību un nodibinājumu reģistrētas meža īpašnieku biedrības (biedrība biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta vismaz 3 gadus);

40.5. Mežu uzraudzības padomes vai Mežu sertificēšanas shēmu veicināšanas programmas sertifikāta kopiju (atbilstību oriģinālam apliecina pretendents), ja meža īpašums sertificēts atbilstoši ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikācijas shēmai;

40.6. dokumentus par zemes kvalitatīvo novērtējumu ballēs un erozijas pakāpi, ja pretendents ir sagatavojis šādu informāciju;

40.7. ja projekta iesniedzējs ir:

40.7.1. pašvaldības kapitālsabiedrība, – kapitālsabiedrības valdes lēmumu par piedalīšanos projektā un informāciju par visām saistībām, kas attiecas uz projekta īstenošanu, kopējām izmaksām un finansēšanas avotiem;

40.7.2. pašvaldība, – pašvaldības lēmumu par piedalīšanos projektā un informāciju par visām saistībām, kas attiecas uz projekta īstenošanu, kopējām izmaksām un finansēšanas avotiem.

41. Ja pretendents šo noteikumu 1.punktā minētos apakšpasākumus paredz īstenot vairāku pašvaldību teritorijās, plānotās darbības var apkopot vienā projekta iesniegumā.

42. Lauku atbalsta dienests projekta iesniegumus izvērtē, ievērojot projektu atlases kritērijus (4. un 5. pielikums), un sarindo dilstošā secībā atbilstoši projektu vērtējumā iegūto punktu summai.

43. Ja vērtēšanā iegūto punktu summa ir vienāda, priekšroka saņem atbalstu ir pretendētājam, kas projektu plāno īstenot pašvaldības teritorijā ar mazāku teritorijas attīstības indeksu atbilstoši normatīvajiem aktiem par teritorijas attīstības indeksu.

ZMNot_290615; Ministru kabineta noteikumu projekts Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai

44. Ja projektu paredzēts īstenot vairāku pašvaldību teritorijās, ņem vērā tās pašvaldības teritorijas attīstības indeksu, kurā atrodas lielākā atbalstam pieteiktā platība.

VI. Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plāna saturs un saskaņošanas kārtība

45. Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā (turpmāk – plāns) ietver informāciju par vienu īpašumu. Pretendents plānā var paredzēt vairāku šo noteikumu 1.punktā minēto apakšpasākumu īstenošanu.

46. Plānam pievieno meža zemju plāna vai zemes robežu plāna kopiju ar iezīmētu aktivitāšu īstenošanas platību.

47. Pretendents plānu un šo noteikumu 46.punktā minētos dokumentus caurauklo (šo prasību nepiemēro, ja dokumentus sagatavo elektroniska dokumenta veidā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu) un personīgi, pa pastu vai elektroniska dokumenta veidā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu tos iesniedz Valsts meža dienestā.

48. Ja informācija pretendenta iesniegtajos dokumentos nav precīza vai plānotās darbības neatbilst meža atjaunošanu regulējošo normatīvo aktu prasībām, Valsts meža dienests rakstiski pieprasa papildu informāciju. Pretendents 10 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas Valsts meža dienestā iesniedz papildu informāciju.

49. Valsts meža dienests mēneša laikā pēc visu šo noteikumu 46.punktā minēto dokumentu saņemšanas pārbauda īpašumu dabā, pieņem lēmumu par plāna saskaņošanu, nesaskaņošanu vai noraidīšanu un informē par to pretendentu.

50. Par šo noteikumu 1.1.apakšpunktā minēto apakšpasākumu pretendents plānā norāda ieaudzējamās mežaudzes koku sugas.

51. Par mežaudzes nomaiņu pretendents plānā ietver informāciju par atjaunojamās mežaudzes koku sugām, kā arī atjaunotās mežaudzes retināšanas reižu skaitu un īstenošanas gadu.

52. Valsts meža dienests mežaudzes nomaiņas plānu saskaņo, ja mežaudze atbilst šo noteikumu 25.3. apakšpunktam vai Valsts meža dienests konkrēto mežaudzi ir atzinis par neproduktīvu.

53. Valsts meža dienests plānu saskaņo, ja projekta īstenošanas platībā Meža likuma noteiktajā termiņā ir veikta meža inventarizācija atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti.

54. Valsts meža dienests šo noteikumu 1.2.apakšpunktā minēto apakšpasākuma plānu saskaņo, ja atbalstam pieteiktajā platībā mežaudze ir atzīta par iznīcinātu ugunsgrēkā vai dabas katastrofā.

55. Valsts meža dienests šo noteikumu 25.1.apakšpunktā minētās aktivitātes plānu saskaņo, ja ievēroti šādi nosacījumi:

55.1. retināšana ir nepieciešama atjaunotā vai ieaudzētā mežaudzē, kurā:

55.1.1. valdošās sugas koku vidējais augstums nepārsniedz divus metrus, ja augšanas telpa ap kokiem neatbilst šo noteikumu 63.1.apakšpunktā minētajam nosacījumam;

55.1.2. valdošās sugas koku vidējais augstums ir vismaz divi metri, ja vienā hektārā vismaz 500 kokiem ap katru vismaz divu metru rādiusā nav atbrīvota augšanas telpa;

55.1.3. koku skaitu plānots samazināt par vismaz 500 kokiem vienā hektārā, pamatojumu norādot plānā;

55.2. ja jaunaudze nav atzarota (attiecas uz jaunaudžu retināšanu ar atzarošanu).

56. Valsts meža dienests šo noteikumu 25.2.apakšpunktā minētās aktivitātes plānu saskaņo, ja atbalstam pieteiktā platība atbilst neproduktīvas audzes kritērijiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par koku ciršanu mežā.

57. Valsts meža dienests šo noteikumu 25.3.apakšpunktā minētās aktivitātes plānu saskaņo, ja atbalstam pieteiktajā platībā atrodas vismaz 30 gadu baltalkšņa sugas mežaudze vai mežaudze, kurā valdošā koku suga ir blīgzna.

58. Pretendents var iesniegt projekta iesniegumu mežaudzes nomaiņai arī tad, ja ir saņēmis Valsts meža dienesta izsniegtu apliecinājuma koku ciršanai, bet mežaudzē vēl nav veikti darbi.

59. Valsts meža dienests nesaskaņo plānu, ja pretendents ir administratīvi sodīts saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksa 57.¹, 66.⁴, 67., 67.¹, 68., 71. vai 71.¹ pantu un nav samaksājis administratīvo sodu.

60. Izmaiņas plānā pretendents saskaņo ar Valsts meža dienestu un mēneša laikā pēc saskaņošanas rakstiski iesniedz Lauku atbalsta dienestā plāna precizējumus, ja paredzēts mainīt atjaunojamo vai ieaudzējamo koku sugu vai pasākumu izpildes termiņu vai tos abus.

61. Valsts meža dienests plānu saskaņo bez papildu informācijas pieprasīšanas, ja pretendenta norādītā aktivitāšu īstenošanas platība atšķiras no Valsts meža dienesta datiem (plāna 4.punktā ietverot šo informāciju), bet izmaiņas nepārsniedz kopējo sākotnējo aktivitāšu īstenošanas platību.

VII. Atbalsta piešķiršanas nosacījumi

62. Atbalsta saņemšanas nosacījumi mežaudzes atjaunošanai (nomaiņai) vai ieaudzēšanai:

62.1. izmanto stādāmo materiālu, kas ražots atbilstoši normatīvajos aktos par meža reproduktīvo materiālu noteiktajām prasībām:

62.1.1. priedi – ar kategoriju “uzlabots” vai “pārāks”;

62.1.2. pārējās sugas – ar kategoriju “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks”;

62.2. stādīto koku īpatsvars atjaunotajā (ieaudzētajā) mežaudzē (izņemot apakšpasākuma „Meža ieaudzēšana” aktivitātē „Ieaugušas mežaudzes papildināšana un kopšana”) pārsniedz 50 procentu no minimāli atjaunošanai (ieaudzēšanai) nepieciešamā koku skaita;

62.3. mežaudzi uzskata par atjaunotu (nomainītu) vai ieaudzētu, ja tā atbilst kritērijiem, kas noteikti normatīvajos aktos par meža atjaunošanu, meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem un tā ir retināta.

63. Atbalsta saņemšanas nosacījumi mežaudžu retināšanai:

63.1. atjaunotā vai ieaudzētā mežaudzē, kurā vidējais valdošās sugas koku augstums nepārsniedz divus metrus, valdošā koku suga saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža atjaunošanu, meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem atbilst attiecīgajam meža tipam un retināto koku skaits, ap kuriem vismaz 50 centimetru rādiusā ir atbrīvota augšanas telpa (lakstaugu un konkurējošo koku augstums nepārsniedz pusi no atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes koku augstuma), nav mazāks par noteikto minimāli nepieciešamo koku skaitu atjaunotā vai ieaudzētā (tostarp plantāciju meža) platībā. Par savstarpēji konkurējošiem kokiem neuzskata skuju kokus, ozolu, osi, vīksnu, gobu, kļavu, dižskābardi un skābardi;

63.2. atjaunotā vai ieaudzētā mežaudze, kurā valdošās sugas koku vidējais augstums ir vismaz divi metri, atbilst šādiem kritērijiem:

63.2.1. mežaudze retināta atbilstoši normatīvajos aktos par meža atjaunošanu, meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem noteiktajiem kritērijiem;

63.2.2. mežaudze, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis, apse, vītols vai blīgzna, atbilst retinātas mežaudzes kritērijiem, ja koku skaits atbilstoši valdošās sugas koku vidējam augstumam:

63.2.2.1. mežaudzes pirmajā stāvā nav lielāks kā normālais koku skaits vienā hektārā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra apriti (vītola un blīgznas normālā koku skaita vērtība atbilst apses normālā koku skaita vērtībai);

63.2.2.2. nav mazāks par minimālo šķērslaukumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par koku ciršanu (vītola un blīgznas minimālā koku skaita vērtība atbilst apses minimālā koku skaita vērtībai);

63.2.2.3. ja retinātās jaunaudzes valdošās sugas koku vidējais augstums pārsniedz 10 metrus, atbilst tādas mežaudzes kopšanas kritērijiem, kurā valdošās sugas koku augstums ir vismaz 10 metri;

63.2.3. vienā hektārā ne mazāk kā ap 500 kokiem ir atbrīvota augšanas telpa vismaz divu metru rādiusā, retinātos kokus neuzskatot par savstarpēji konkurējošiem;

63.2.4. atzarojot nākotnes koki ir retināti un atzarota ir vismaz viena trešdaļa no koka augstuma;

63.2.5. retināto koku skaits atbilst plānā noteiktajam, ja tajā paredzēti atšķirīgi kopšanas kritēriji.

64. Atbalsta saņemšanas nosacījumi:

64.1. veicot šo noteikumu 30.1. apakšpunktā minētās darbības - līdz 10 metru augstas paaugas retināšana zem mežaudzes vainagu klāja:

64.1.1. retinātās audzes platības proporcija mežaudzē pārsniedz 50 procentu no kopējās platības, atbilstoši Meža apsaimniekošanas atbalsta pasākumu plānā noteiktajam;

64.2. veicot šo noteikumu 30.2. apakšpunktā minētās darbības - pameža pārveidošanu teritorijās, kurās aizliegta kailcirte, zem mežaudzes vainagu klāja augošo meža tipam atbilstošās koku sugas koku skaits ir vismaz 1/3 no atjaunotas mežaudzes kritērijiem atbilstoša koku skaita saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža atjaunošanu.

65. Atsevišķas neraksturīgas platības atļaut iekļaut atbalstāmajā platībā, ja tās nepārsniedz 0,1 hektāru un to kopējā platība neaizņem vairāk kā 10 procentu no nogabala platības.

VIII. Veikto darbību pārbaude

66. Kārtējā gadā veiktās darbības Valsts meža dienests pārbauda mēneša laikā pēc tam, kad atbalsta saņēmējs par mežaudzes ieaudzēšanu, atjaunošanu (nomaiņu) vai kopšanu ir iesniedzis:

66.1. pārskatu divos eksemplāros par projekta īstenošanas rezultātiem pasākumā „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” (6.pielikums);

66.2. stādāmā materiāla izcelsmi un iegādi apliecinošu dokumentu kopijas – ja mežs ir ieaudzēts vai atjaunots (nomainīts);

66.3. skici (projekta īstenošanas platību ārējo robežu grafisku attēlu ar piesaisti stigai, trasei, robežzīmei, grāvim, izcirtuma malai) mērogā 1 : 5000, 1 : 10 000 vai 1 : 2000. Piesaisti nenorāda, ja vismaz vienai no platību ārējām robežām (virsotnēm) ir norādītas koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā. Skici var sagatavot un iesniegt arī elektroniska dokumenta formā.

67. Pārbaudes laikā projekta īstenošanas platībai ir skaidri redzamas iezīmētas ārējās robežas dabā un veiktās darbības ir identificējamas.

68. Valsts meža dienests pēc pārskata saņemšanas pārbauda ieaudzēto, atjaunoto (nomainīto) vai retināto mežaudzi:

68.1 platību nosaka ar precizitāti $\pm 2,5 * P/10000$, kur P ir poligona perimetrs metros. Ja pārskatā norādītā platība atšķiras no pārbaudes rezultātā noteiktās platības, pārsniedzot pieļaujamo kļūdu, šo noteikumu 69.punktā minētajā pārskatā norāda pārbaudē uzmērīto platību;

68.2 konstatē, vai situācija dabā atbilst plānam, un pieņem lēmumu, vai mežaudze atbilst atbalsta piešķiršanas nosacījumiem.

69. Ja mežaudze atzīta par ieaudzētu, atjaunotu (nomainītu) vai retinātu, Valsts meža dienests pēc lēmuma pieņemšanas par atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem šo lēmumu ietver pārskatā par projekta īstenošanu (6.pielikums) un 10 darbdienu laikā pārskata:

69.1. vienu eksemplāru iesniedz Lauku atbalsta dienestā;

69.2. otru eksemplāru nosūta pretendenta vai tam paziņo lēmumu saskaņā ar Paziņošanas likumu.

70. Lauku atbalsta dienests 30 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 69.punktā minētā pārbaudes pārskata saņemšanas izmaksā atbalsta saņēmējam atbalstu par veiktajām darbībām.

IX. Uzraudzība un kontrole

71. Pēc projekta īstenošanas pretendents sasniedz vismaz vienu no mērķiem:

71.1.veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti:

71.2. veicot meža ieaudzēšanu;

71.3. veicot mežaudzes retināšanu vai mazvērtīgas mežaudzes nomaiņu;

71.4. veicot meža atjaunošanu.

71.5. bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana, veicot meža atjaunošanu.

72. Piecus gadus pēc plānā norādītā projekta īstenošanas beigu termiņa Valsts meža dienestam ir tiesības veikt ieaudzētās, retinātās vai atjaunotās mežaudzes pārbaudi dabā.

73. Ja, veicot ieaudzētās, retinātās vai atjaunotās mežaudzes pārbaudi projekta īstenošanas laikā piecu gadu laikā pēc projekta īstenošanas, tiek konstatēts, ka ieaudzētās, retinātās vai atjaunotās sugas koku skaits ir mazāks par koku skaitu atbilstoši kritiskajam šķērslokumam, atbalsta saņēmēja pienākums ir gada laikā pēc Valsts meža dienesta vai Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par platības neatbilstību atbalsts saņemšanas

nosacījumiem, papildināt koku skaitu vismaz līdz minimālajam skaitam vai atmaksāt saņemto atbalstu.

74. Šo noteikumu 73.punktā minētajā gadījumā Valsts meža dienests mēneša laikā pēc lēmuma pieņemšanas informē Lauku atbalsta dienestu un atbalsta saņēmēju par pārbaudes rezultātiem.

75. Atbalsta saņēmējs 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 73.punktā minētās informācijas saņemšanas paziņo Valsts meža dienestam un Lauku atbalsta dienestam par lēmumu papildināt attiecīgo mežaudzi vai atmaksāt saņemto atbalstu.

76. Atbalstu neizmaksā un saistības pārtrauc, ja atbalsta saņēmējs nav pilnībā ievērojis nosacījumus un izpildījis plānā minētās saistības noteiktajā laikā un apjomā vai ja šajos noteikumos minētajās pārbaudēs vai Lauku atbalsta dienestā iesniegtajos dokumentos konstatēta neatbilstība projekta mērķiem un sasniedzamajiem rādītājiem vai konstatēti pārkāpumi saistībā ar projekta īstenošanu.

77. Atbalsta atmaksu nosaka normatīvie akti par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020.gada plānošanas periodā.

X. Noslēguma jautājums

78. Ja plānots īstenot apakšpasākumu „Meža ieaudzēšana”, līdz digitālo augšņu un novērtējuma karšu informācijas sistēmas izveidei atbalsta pretendents un Lauku atbalsta dienests augšņu novērtējumam izmanto Valsts zemes dienesta noteikto zemes vienības vidējo kvalitatīvo novērtējumu ballēs, kas reģistrēts nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.

79. Erozijas un kūdras augšņu novērtēšanu uzsāk pēc digitālo augšņu un novērtējuma karšu informācijas sistēmas izveides.

Ministru prezidente

L.Straujuma

Zemkopības ministrs

J.Dūklavs

27.07.2015. 16:17

3858

I.Vaite

67027453, Iveta.Vaite@zm.gov.lv